

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

TOMA Nadejda
CATAN Liliana
DIACONU Iurie
GUZUN Ion
BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Danciuc Ghenadie, în numele inculpatului

Aficiuc Alexandr XXXXX, născut la
XXXXX, originar din. XXXX și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.05.2019 – 03.10.2019;

Instanța de apel: 15.10.2019 – 29.06.2021;

Instanța de recurs: 13.10.2021 – 06.12.2021.

Asupra recursurilor ordinare Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul central, din 03 octombrie 2019 Aficiuc Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat, în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i-a fost adăugată total pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Hâncești din 23 februarie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 12000 lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Guțul Viorel către Aficiuc Alexandr, dispunându-se încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a 1000 (una mie) lei cu titlu de prejudiciu moral și admiterea în principiu a acțiunii civile cât privește încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

A fost respinsă cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată și soluționată soarta corpurilor delictive, dispunându-se păstrarea acestora la materialele cauzei penale.

2. Prima instanță a constatat că, Aficiuc Alexandr împreună și de comun acord cu Pogrebniuc Constantin, în privința căruia cauza a fost disjunsă, la 07 iulie

2018, aproximativ la 04:00, aflându-se pe traseul M-I Chișinău-Leușeni, în apropiere de intrarea în s. Ivanovca, r. Hâncești, având scopul folosinței temporare, au răpit mijlocul de transport de model „Renault Clio Symbol” n/î XXXXX, condus de Cojocari Ion și a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal – *răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire, săvârșită de două persoane.*

3. Nefiind de acord cu sentința apel, în termen legal, a declarat procurorul în Procuratura r. Hâncești, Sturzu Veaceslav, solicitând casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Aficiuc Alexandr să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192¹ alin. (3) Cod penal, la închisoare pe un termen de 7 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, a-i stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 7 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 12000 lei.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că în primă instanță nu a fost audiată partea vătămată, cu toate că aceasta a manifestat dorința de a se prezenta în ședință pentru a depune declarații, specificând perioada aproximativă când va reveni în Republica Moldova, fapt ce a atras recalificarea eronată a acțiunilor inculpatului de la alin. (3) la alin. (2) lit. a) art. 192¹ Cod penal.

Astfel, prima instanță a pus la baza hotărârii, în exclusivitate, declarațiile inculpatului, și nu a ținut cont de sentința de condamnare în baza art. 192¹ alin. (3) Cod penal a celui alt coparticipant al infracțiunii – Pogrebniuc Constantin.

În același timp, prima instanță nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei (*amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea victimei, caracteristica negativă a inculpatului, care nu se află la primul conflict cu legea penală, antecedentele penale nu sunt stins și în acțiunile acestuia este prezentă starea de recidivă, lipsa circumstanțelor atenuante și prezența celor agravante, cum ar fi: provocarea prin infracțiune a unor urmări grave, săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participare și săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea substanțelor menționate la art. 24*) și a făcut o greșită individualizare a pedepsei stabilite.

3.1. Apel suplimentar a declarat procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Natalia Andronic prin care a solicitat casarea totală a sentinței, și pronunțarea unei noi decizii prin care Aficiuc Alexandr să fie recunoscut vinovat și condamnat, în baza art. 192¹ alin. (3) Cod penal, la închisoare pe un termen de 7 ani, în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, a-i stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 7 ani, în penitenciar de tip semiînchis, și cu amendă în mărime de 12000 lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal executarea pedepselor cumulate să fie executate de sine stătător.

Să fie admisă cerința acuzării și să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1808 lei.

În motivarea cererii de apel acuzarea a invocat că, la 19 noiembrie 2019, după prezentarea cauzei penale și a cererii de apel, a constatat că procurorul-apelant a

omis să solicite instanței de apel examinarea chestiunii privind punerea în sarcina inculpatului a cheltuielilor judiciare suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea a două expertize judiciare.

Astfel, potrivit actelor cauzei penale, organul de urmărire penală a ordonat la data de 4 mai 2019 efectuarea expertizei dactiloscopice (f.d. 122, vol. I), care a fost efectuată de către Centrul Tehnico-Criminalistic și expertize judiciare al IGP MAI RM.

Potrivit notei prezentate de către instituția indicată, pentru efectuarea examinărilor dactiloscopice și întocmirea raportului de expertiză judiciară nr. 4/12/1-R-999 din 12 iunie 2019 au fost suportate cheltuieli în sumă de 1680 lei. (f.d.164-167 vol. 1), iar pentru efectuarea expertizei judiciară și întocmirea raportului de expertiză nr. 201822P0339 din 09.07.2018 (f.d. 35-36, vol. I) au fost suportate cheltuieli în sumă de 128 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021 a fost admis apelul, casată din alte motive, sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Aficiuc Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat, în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i-a fost adăugată total pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Hâncești din 23 februarie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 12000 lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal executarea pedepselor cumulate a fi executate de sine stătător.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului 1808 (una mie opt sute opt) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

4.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a stabilit că prima instanță nu a constatat fapta infracțională pe capătul de învinuire în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, încălcându-se prevederile art. 384 alin. (3), art. 385 alin. (1) pct. 1)-4) și art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 4) și 5) Cod de procedură penală, motiv pentru care este necesar de a casa sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și, **în fapt**, a reținut că Aficiuc Alexandr împreună și de comun acord cu Pogrebniuc Constantin, în privința căruia cauza a fost disjunsă, la 07 iulie 2018, aproximativ la 04:00, aflându-se pe traseul M-1 Chișinău-Leușeni, în apropiere de intrarea în s. Ivanovca, r. Hâncești, având scopul folosinței temporare, au răpit mijlocul de transport de model „Renault Clio Symbol” n/î XXXXX, condus de Cojocari Ion, iar, **în drept**, a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal – *răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire, săvârșită de două persoane.*

Instanța de apel a indicat că a verificat și cercetat: declarațiile martorului și părții civile Guțul Viorel (f.d. 37-38, vol. II), procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.07.2018 (f.d. 7-8, 9), procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.07.2018 (f.d. 10-11, 12, 13), procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 13.07.2018 (f.d. 33-34), raportul de expertiză judiciară nr. 201822P0339 din 09.07.2018 (f.d. 35-36), procesul-verbal de ridicare din

19.07.2018 (f.d. 48), procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.07.2018 (f.d. 50), procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.07.2018 (f.d. 53), procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.07.2018 (f.d. 55), declarațiile părții vătămate Cojocari Ion depuse la urmărirea penală 07.07.2018 (f.d. 19 – 20, vol. I), declarațiile suplimentare a părții vătămate Cojocari Ion depuse la urmărirea penală la 13.07.2018 (f.d. 21, vol. I), declarațiile martorului Guțul Viorel depuse la urmărirea penală la 07.07.2018 și în instanță (f.d. 24, vol. I; f.d. 37–38, vol. II), plângerea depusă de Cojocari Ion la 07.07.2018 (f.d. 4, vol. I), informația telefonică 112 din 07.07.2018 conform (f.d. 6, vol. I), procesul-verbal nr. 39 din 07.07.2018 de examinare medico – legală (f.d. 29 – 30, vol. I), procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 13.07.2018 (f.d. 31–32, vol. I), procesul-verbal de informare despre finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei penale (f.d. 125 – 126, vol. I), acțiunea civilă depusă de Guțul Viorel (f.d. 185-188, vol. I) și sentința din 15.05.2019 prin care Pogrebniuc Constantin a fost condamnat pe art. 192¹ alin. (3) Cod penal (f.d. 13-27 vol. I).

Din analiza acestor probelor cercetate, instanța de apel a conchis că vinovăția lui Aficiuc Alexandru a fost confirmată pe deplin și că argumentele susținute de inculpat sunt nefondate, indicând că nerecunoașterea vinei nu este altceva decât exercitarea libertății la autoincriminare.

Totodată, instanța de apel nu a reținut agravanta *„însoțită de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea victimei*, or, conform, raportului de expertiză judiciară nr. 201822P0339 din 09.07.2018 la Cojocari Ion s-au depistat doar leziuni corporale – excoriație pe suprafața anterior-internă 1/3 medie a gambei piciorului drept, statuând și că acuzarea nu a asigurat prezența părții vătămate pentru audiere, iar confruntare între bănuitul/învinuitul și partea vătămată, la faza de urmărire penală, nu fost petrecută.

Subsecvent, instanța de apel nu a pus la baza condamnării lui Aficiuc Alexandr constatările sentinței de condamnare a lui Pogrebniuc Constantin, în pofida principiului puterii lucrului judecat, or în acest mod s-ar încălca în mod evident toate garanțiile unui proces echitabil degajate de practica constantă a CtEDO.

La individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de art. 7, 61 și 75 Cod penal și reieșind din gravitatea infracțiunii comise (mai puțin gravă), lipsa circumstanțelor agravante și atenuante precum și personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, fapt ce denotă că inculpatul nu a făcut careva concluzii pentru sine, continuând comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează negativ la locul de trai, nu este căsătorit și nu este angajat în câmpul muncii, a apreciat că reeducarea și corijarea inculpatului este pasibilă prin aplicarea pedepsei cu închisoare, ținând cont de art. 85 și 87 Cod penal.

Instanța de apel a considerat întemeiată solicitarea acuzatorului de stat în partea ce ține de cheltuielile de judecată și a dispus încasarea de la Aficiuc Alexandr în beneficiul statului suma de 1808 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-1999 din 12 iunie 2019 și a raportului de expertiză judiciară nr.201822P0339 din 09 iulie 2018.

5. Recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Danciuc Ghenadie, în numele inculpatului Aficiuc Alexandr.

5.1. Procurorul prin recursul ordinar declarat solicită casarea totală a sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel deoarece, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce echivalează, conform prevederilor art. 435 Cod de procedură penală, cu nerezolvarea fondului apelului.

La caz, acuzarea consideră că instanța de apel, a dat apreciere greșită probelor și a făcut o interpretare eronată a dreptului material, nedezvăluind concluzia ce a dus la recalificarea acțiunilor inculpatului.

În acest context, recurentul indică că instanța, pe de o parte, constată că probele acuzării sunt suficiente, utile și pertinente, admitând probatoriul administrat, că fapta infracțională a avut loc și a fost realizată și de către Aficiuc Alexandr, ca ulterior să admită parțial circumstanțele expuse în actul de învinuire. Mai mult, acuzarea și în instanța de fond, precum și în instanța de apel a supus cercetării declarațiile date de către partea vătămată în faza de urmărire penală și a administrat suficiente probe ce dovedesc imposibilitatea asigurării prezenței dânsului în ședința de judecată și prin urmare, nu este temei de a nu admite aceste declarații sau cel puțin urma să țină cont că prin sentință pronunțată în privința lui Pogrebniuc Constantin s-a dat apreciere afirmației făcute de Cojocar Ion referitor la acțiunile de sugrumare. De comun cu cele menționate, titularul cererii de recurs consideră că declarațiile părții vătămate nu constituie unica probă a acuzării și nu au un caracter determinant în vederea stabilirii vinovăției persoanei și din studiul întregii părți descriptive a deciziei așa și nu rezultă clar, a acceptat instanța de apel declarațiile părții vătămate și le-a pus la baza soluției de condamnare, sau le-a respins, prin prisma acelor motive expuse în pct. 30 a hotărârii recurate.

Totodată, din practica judiciară constantă se reliefează împrejurarea că sub incidența noțiunii de „*violenta periculoasă*” cade și cazul de compresiune a gâtului cu mâinile, or ele cauzează un pericol real pentru viața și sănătatea persoanei, nefiind necesară survenirea consecințelor (vătămarea sau moartea victimei).

Prin urmare, pentru aprecierea gravității violenței aplicate de către inculpat pe caz nu are importanță dacă s-au depistat sau nu leziuni corporale în regiunea gâtului părții vătămate, importanță având modul de aplicare a violenței și pericolul ce îl poate provoca victimei.

În drept, recursul ordinar este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

5.2. Avocatul în recursul ordinar declarat în numele inculpatului solicită casarea parțială a deciziei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă solicitarea acuzării de încasare a cheltuielilor de judecată.

În fapt, titularul invocă că procurorul, în anexa la rechizitoriu, a indicat cheltuieli de judecată în mărime de 128 lei, pentru efectuarea expertizei în cadrul urmăririi penale.

În prima instanță, în cadrul cercetării judecătorești, acuzatorul de stat a solicitat încasarea de la inculpat a cheltuielilor efectuate la urmărirea penală, doar în sumă de 128 lei.

Respectiv, prima instanță, examinând cauza penală și ascultând părțile în limitele pretențiilor înaintate, prin sentința, a respins cheltuielilor în sumă de 128 lei.

În instanța de apel, procurorului, prin apelul suplimentar, deja a solicitat încasarea cheltuielilor de la urmărirea penală pentru efectuarea expertizelor, în sumă de 1808 lei.

Instanța de apel, prin admiterea cheltuielilor de judecată, în sumă de 1808 lei, a admis o eroare gravă de fapt privind depășirea limitele judecării cauzei, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din limitele învinuirii (art. 325 Cod de procedură penală), sentința primei instanțe este legală și întemeiată și nu necesită a fi desființată din punct de vedere a cuantumului cheltuielilor solicitate de procuror.

În drept, recursul ordinar este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință depune avocatul Danciuc Ghenadie care pledează pentru inadmisibilitatea recursului ordinar al procurorului, din motiv că este vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursurile ordinare, raportate la actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că recursul ordinar declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie, în numele inculpatului Aficiuc Alexandr urmează a fi respins, iar cel al procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin de admis.

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat de către avocat, Colegiul reține că potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate*, adoptându-se soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (*este tardiv sau inadmisibil*) ori nu este întemeiat legal (*este nefondat*).

Art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen*. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei*.

Potrivit practicii CtEDO s-a statuat că termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (hotărârea *Sutter versus Elveția*) și participantul la proces citat legal o dată, deja cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar și este obligat de sine stătător să se intereseze de

mersul procesului în continuare și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art. 6 CoEDO (hotărârea *Ponomaryov versus Ucraina*).

Verificând corectitudinea sesizării instanței de recurs, prin prisma declarării cererii de recurs ordinar în termenul legal, Colegiul Penal lărgit statuează că una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective, termenul de recurs având caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată din 29 iunie 2021, a cărui conținut nu a fost contestat în ordinea prevăzută de art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală rezultă că judecarea apelurilor a avut loc cu participarea procurorului, avocatului-recurent și a inculpatului, părților fiind adusă la cunoștință data pronunțării deciziei integrale – 02 septembrie 2021 (f.d. 168-171, vol. II). La 02 septembrie 2021 părțile nu s-au prezentat și pronunțarea deciziei integrale a avut loc în lipsa acestora (f.d. 172, vol. II).

Potrivit art. 422 Cod de procedură penală *termenul de recurs este de 30 zile de la data pronunțării deciziei*.

Coroborând prevederile legale la practica judiciară națională și internațională cât și la materialele cauzei, Colegiul conchide că recursul ordinar al avocatului Danciuc Ghenadie, în numele inculpatului Aficiuc Alexandr, nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, iar repunerea acestuia în termen, în condițiile expuse supra, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CoEDO – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (hotărârea *Ghinea versus Republica Moldova*).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recursul ordinar declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie, în numele inculpatului Aficiuc Alexandr, or, potrivit practicii constante, instanța de judecată nici nu purcede la examinarea fondului unei cereri, deoarece soluția de respingere a cererii ca depusă peste termen sau inadmisibilă nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui drept exercitat în mod legal.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror Colegiul penal reține că acesta este declarat în termen legal.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic

inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului declarat, se reține că acuzarea invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la criticele procurorului-recurent, Colegiul constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii cât și a încadrării juridice a faptei, erori de drept ce nu pot fi corectate în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind autoritatea care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

Astfel, potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și în conformitate cu cerințele art. 415 Cod de procedură penală, în cazul în care în aceeași cauză au fost declarate mai multe apeluri, fiecare dintre acestea trebuie să primească o rezolvare proprie.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1. al prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretându-le eronat.

În acest context, se menționează că potrivit materialelor dosarului instanța de apel a fost sesizată, de către acuzare, cu doua apeluri: procurorul Sturzu Viaceslav la 08 octombrie 2019 (f.d. 50-51, vol. II) și procurorul Andronic Natalia la 20 noiembrie 2019 (f.d. 61-63, vol. II).

Din procesul-verbal al ședinței de judecată, *a cărui conținut nu a fost obiectat în conformitate cu prevederile art. 335 alin. (6) Cod de procedură penală*, rezultă că procurorul a susținut ambele apeluri și a pledat pentru admiterea lor în sensul declarat (f.d. 169, vol. II). Totodată, în partea introductivă a deciziei instanța de apel a judecat doar un „*apel al procurorului*” și, potrivit părții dispozitive a hotărârii, doar asupra acestuia a enunțat soluția „*de admitere*” (f.d. 191, vol. II), cu toate că în partea descriptivă, instanța de apel, în pct. 5 și 6 a indicat datele conținute în apelul suplimentar al procurorului Andronic Natalia și cerințele acestuia (f.d. 177-178, vol. II).

Analizând, cele menționate supra, Colegiul statuează că instanța de apel nu a judecat apelul suplimentar declarat de procurorul Andronic Natalia la 20 noiembrie 2019, anexat la f.d. 61-63, vol. II, și a omis să-l soluționeze, ceea ce echivalează cu nesoluționarea fondului apelului.

În continuare, Colegiul menționează că potrivit art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, cuprind următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală*. În ceea ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea se referă la: *dacă fapta întrunește elementele*

infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În sensul celor menționate supra, instanța de recurs punctează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept adică odată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. În general, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este imperios de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vis-à-vis de vinovăția persoanei trimise în judecată.

Potrivit art. 101 Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor – instanța de judecată fiind obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate, or nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.*

Aprecierea probelor este prerogativa instanței de fond și, ulterior, după caz, și a instanței de apel, atribuții pe care, în speța examinată, aceste instanțe nu le-au exercitat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La caz, instanța de apel în rezultatul judecării apelurilor, urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, în coroborare cu probele administrate, pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală).

Contrar acestor prevederi legale, instanța de apel s-a pronunțat insuficient de clar asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, selectiv reținând conținutul unor probe la formarea concluziilor sale, fără a efectua o analiză amplă a probelor, ținând cont și aspectele ce rezultă din conținutul ansamblului probator.

Motivându-și soluția de condamnare și de excludere a semnelui calificativ „amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea victimei”, instanța de apel a făcut o enumerare a probelor propuse spre cercetare de către acuzare și a motivat soluția adoptată prin fraze de ordin general și contradictorii.

Astfel, instanța de apel în pct. 22 a deciziei descrie că „analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, Colegiul penal constată că **ele demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii**

imputate (adică cea prevăzută de art. 192¹ alin. (3) Cod penal)... și că „*Aficiuc Alexandr a comis infracțiunea imputată lui*”, concluzionând că „*inculpatul se face vinovat de comiterea faptei infracționale stipulate la art. 192¹ alin. (2) lit. a) Codul penal.*”.

Tot în acest context, în pct. 24 a deciziei instanța de apel arată că „*Aficiuc Alexandr de comun acord cu Pogrebniuc Constantin Iulius, având scopul folosinței temporare, au răpit mijlocul de transport condus de Cojocari Ion*”, constatare, care de altfel, contravine celor constatate în pct. 21 a deciziei, cu referire la proba – sentința de condamnare a lui Pogrebniuc Constantin din 15 mai 2019 – indică că „*instanța a considerat dovedită acea violență periculoasă pentru partea vătămată realizată de inculpați*”.

Prin urmare, se menționează că în materialele cauzei nu se regăsește o motivare în sensul admiterii sau respingerii probelor în care se indică la prezența „*amenințării cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea victimei*” și a fost efectuată o analiză și motivare neconvingătoare și contradictorie a soluției adoptate, instanța de apel deviind de la cerințele prevăzute la pct. 8) alin. (1) art. 417 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul reține că instanța de apel, motivând soluția de excludere a semnului calificativ „*amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea victimei*”, în raportul de expertiză judiciară nr. 201822P0339 din 09.07.2018 nefiind indicată prezența „*acțiuni de sugrumare*” (pct. 33 a deciziei recurate), a depășit limitele învinuirii aduse și a deviat de la interpretarea doctrinară a componenței de infracțiune cât și a practicii judiciare, de vreme ce:

- prin „*amenințare cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei*” se înțelege săvârșirea asupra victimei a unui act de natură să-i inspire temerea că va fi supusă. În mod real și imediat, violenței periculoase pentru viața sau sănătatea ei, act care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrângerii;

- la calificare nu are relevanță forma exteriorizării amenințării. De cele mai multe ori, ea se exprimă prin cuvinte, dar nu se exclude nici exteriorizarea prin gesturi sau acțiuni concludente (pe baza cărora se poate trage o concluzie). Este important ca amenințarea, expusă într-o formă evident clară victimei, să fie percepută de aceasta ca fiind reală și imediată. În virtutea acestui fapt, amenințarea trebuie să creeze convingerea că, în caz dacă făptuitorul, în timpul săvârșirii infracțiunii întâmpina împotrivire din partea victimei, amenințarea va fi realizată de îndată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de procurorul-recurent, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și de a se pronunța asupra legalității sentinței primei instanțe, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual-penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ținând cont de motivele expuse în pct. 7.2 al prezentei decizii și de motivele invocate în apeluri, ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) alin. 1) și pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie, în numele inculpatului Aficiuc Alexandr.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021 în cauza penală privindu-l pe **Aficiuc Alexandr XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 27 ianuarie 2022.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

DIACONU Iurie

GUZUN Ion

BOICO Victor